

Jakub Kościółek

Język ukraiński wobec wyzwań współczesnej sytuacji społeczno-politycznej na Ukrainie

Przegląd Wschodnioeuropejski 3, 449-456

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JAKUB KOŚCIÓŁEK
Uniwersytet Jagielloński, Kraków

JĘZYK UKRAIŃSKI WOBEC WYZWAŃ WSPÓŁCZESNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO-POLITYCZNEJ NA UKRAINIE

Sytuację językową jakiegoś państwa tworzą wszystkie języki, geograficzne i społeczne dialekty, jakie służą komunikacji na każdej społecznej płaszczyźnie. Na sytuację językową wpływają takie czynniki, jak: wykorzystywanie języków na każdym poziomie komunikacji społecznej, rozszerzanie lub zawężanie kręgu użytkowników języka oraz występowanie socjokulturowych i politycznych wpływów na sfery językowe.

Dane spisu ludności z 2001 r. pokazują, że występuje znaczna różnica pomiędzy przynależnością narodową obywateli a ich językiem ojczystym. Zjawisko to uwidacznia się znacząco w grupie Rosjan i Ukraińców. Można zauważyć, że na 77,8% etnicznych Ukraińców zamieszkujących Ukrainę, język ukraiński za swój ojczysty uznaje 67,5% mieszkańców. Język rosyjski jest uznawany za ojczysty przez 29,6% ludności, z tym że Rosjanie stanowią jedynie 17,3% ludności¹. Jak wynika z danych statystycznych, nie wszyscy etniczni Ukraińcy posługują się językiem ukraińskim, a ilość rosyjskojęzycznych mieszkańców kraju o 12,3% przekracza liczbę obywateli, zadeklarowanych jako Rosjanie. Różnica ta jest spowodowana najprawdopodobniej wysokim statusem języka rosyjskiego na Ukrainie, jego ekspansją w ukraińskich mediach i przyjmowaniem przez Ukraińców języka rosyjskiego jako języka codziennego użytku. Przyczyn takiego stanu rzeczy można doszukiwać się w procesie historycznym, jaki dotknął Ukrainę w czasach istnienia ZSRR. Z uwagi na brak suwerenności Ukraińskiej Republiki wchodzącej w skład Związku Radzieckiego język rosyjski stał się m.in. językiem awansu społecznego.

Znaczna różnica pomiędzy spisem z 1989 r. a tym z 2001 r. dotyczy używania języków innych mniejszości niż Rosjanie. Zauważa się wzrost liczby ludności, uznającej inny język niż ukraiński i rosyjski, za swój ojczysty z 0,4% do 2,9%, co świadczy o odradzaniu się grup mniejszościowych, których rozwój był

¹ Oficjalna strona internetowa Państwowej Komisji Statystyki Ukrainy: <<http://www.ukrcensus.gov.ua/results/general/language/>>.

zahamowany w latach radzieckich². Jak zauważa M. Riabczuk, pytanie o język ojczysty w spisie ludności z 2001 r. jest nieprecyzyjne z naukowego punktu widzenia – głównie z powodu zabarwienia emocjonalnego. W swojej książce *Dwie Ukrainy* przytacza on wyniki badania opinii publicznej, które poprzez zadanie respondentom pytania o język codziennego porozumiewania się rzucają zgoła inne światło na sytuację językową na Ukrainie. Wynika z nich bowiem, że językiem porozumiewania się dla jedynie 40–45% ludności jest język ukraiński, zaś dla 53–55% jest to język rosyjski³. Jak da się zauważyć, nie jest łatwe określenie językowych predyspozycji mieszkańców Ukrainy, opierając się jedynie na danych statystycznych, stąd istotne jest uwzględnienie również innych perspektyw badawczych.

Według L. Masenko: „Dzisiejszą sytuację językową na Ukrainie charakteryzuje konflikt między dwoma literackimi językami – ukraińskim i rosyjskim”⁴. W dominującej roli języka rosyjskiego w południowych, wschodnich i częściowo centralnych obwodach Ukrainy zauważa Masenko jedną z głównych przeszkód w budowie niezależnego państwa ukraińskiego oderwanego od dawnej imperialnej metropolii. Aby odradzające się, demokratyczne państwo ukraińskie było silne, musi istnieć zgoda wszystkich obywateli w kwestii samodzielnego bytu państwowego Ukrainy.

Istotne (z punktu widzenia procesów językowych) wydaje się też spojrzenie na politykę Federacji Rosyjskiej w stosunku do Ukrainy. A. Włodkowska podkreśla, że obok środków polityczno-wojskowych i ekonomicznych podejmowanych w celu wpływania na politykę wewnętrzną Ukrainy, duże znaczenie mają również środki ideologiczno-kulturowe. Widoczne jest to głównie w rosyjskich mass-mediach, które często negatywnie wpływają na kształtowanie ukraińskiej opinii publicznej.⁵

Zdaniem ekspertów, na których powołuje się Masenko, sytuacja językowa na Ukrainie jest raczej ustabilizowana, a język ukraiński nie jest zagrożony ze strony rosyjskiego, o ile oczywiście nie zmieni się jego status – jedyne oficjalnego języka na Ukrainie⁶. Wielu czołowych ukraińskich polityków w swoich programach wyborczych i wypowiedziach podczas wieców wyborczych, niejednokrotnie popierało starania rosyjskojęzycznych Ukraińców o uznanie języka rosyjskiego za drugi oficjalny język. Walka polityków o wyższy status języka

² М. М. Вівчарик, *Україна: від етносу до нації*, Київ 2004, s. 109.

³ M. Riabczuk, *Dwie Ukrainy*, Wrocław 2004, s. 86–87.

⁴ Л. Масенко, *Мова і суспільство. Постколоніальний вимір*, Київ 2004, s. 116.

⁵ A. Włodkowska, *Polityka Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy*, [w:] *Polska i Ukraina w kształtowaniu bezpieczeństwa europejskiego (aspekty militarne i pozamilitarne)*, red. J. Buczyński, H. Binkowski, Przemyśl 2007, s. 168.

⁶ Л. Масенко, *Мовна поведінка особистості в ситуації білінгвізму поняття мовної стійкості*, „Г” номер 35, 2004, <www.ji.lviv.ua/pdf/35.pdf>.

rosyjskiego przyjmowała także bardziej zinstytucjonalizowane formy, jak choćby projekt uchwały o „Języku rosyjskim jako języku jednego z rdzennych narodów Ukrainy”, przygotowanej przez Kongres Rosyjskich Komunistów Ukrainy w 1996 r. Co więcej, badania przeprowadzone przez Researching Branding Group w listopadzie 2006 r. w różnych regionach Ukrainy wykazały, że 45% respondentów uważa, że państwowym językiem na Ukrainie ma być jedynie ukraiński, zaś 52% było zdania, że status języka państwowego powinny mieć ukraiński jak i rosyjski⁷.

W. Paśko reprezentuje bardziej radykalne spojrzenie na sytuację językową, wskazując nie tylko na istniejący konflikt językowy, lecz wręcz na łamanie podstawowych praw narodu ukraińskiego do własnego języka. Największe zagrożenie dla rozwoju języka ukraińskiego i kształtowania tożsamości narodowej młodych Ukraińców postrzega on w całkowicie rusyfikowanej sferze środków masowego przekazu. Przestrzega przed tworzeniem się nowych Ukraińców – „ludzi, jacy są Ukraińcami genetycznie i geograficznie, ale nie duchowo, Ukraińców z pochodzenia, jednak z nie wiadomo jakim językiem i kulturą”⁸. Podkreśla on również, że nieprawdą jest, jakoby język ukraiński nie mógł pełnić wszystkich społecznych funkcji, w takich dziedzinach, jak: nauka, biznes, kultura, sztuka i in.

Inny ukraiński autor, W. Pyrożenko, dowodzi, że nie ma żadnego problemu językowego na Ukrainie, gdzie większość mieszkańców rozumie dwa najpopularniejsze języki – ukraiński i rosyjski i posługuje się w zależności od sytuacji tym, którym jest im wygodniej⁹.

Artykuł 10. Konstytucji Ukrainy, uchwalonej przez Radę Najwyższą Ukrainy 28 czerwca 1996 r., stanowi, że: „Językiem państwowym na Ukrainie jest język ukraiński. Państwo zapewnia wszechstronny rozwój i funkcjonowanie języka ukraińskiego we wszystkich sferach życia społecznego na całym terytorium Ukrainy”¹⁰. Pierwsze lata niezależności przyniosły zmiany i dążenia do wprowadzenia powyższego zapisu Konstytucji w życie. Znacznie wzrosła pozycja języka ukraińskiego na płaszczyźnie administracji, oświaty, działalności wydawniczej. Język ukraiński pojawia się w sferach do tej pory zarezerwowanych jedynie dla języka rosyjskiego. Przykładem może być chociażby rosyjskojęzyczna armia i pozostałe resorty siłowe, które w latach 90. stawały się stopniowo ukraińskojęzyczne¹¹. Jednak działania te spotkały się ze zdecydowanym oporem

⁷ *Мовний баланс України*, <http://uabooks.info/ua/book_market/analytics/?pid=2386&print>.

⁸ В. Пасько, *Доля мови – доля нації*, „Г” 2004, № 35, <www.ji.lviv.ua/pdf/35.pdf>.

⁹ Zob.: Л. Масенко, *Мова і суспільство...*, s. 133.

¹⁰ *Konstytucja Ukrainy uchwalona na piątej sesji Rady Najwyższej Ukrainy 28 czerwca 1996 roku*, Warszawa 1999, s. 47.

¹¹ П. Гриценко, *Проблема критеріїв оцінки мовної ситуації в Україні в останні десятиліття ХХ століття*, [w:] *Język ukraiński. Współczesność – historia*, red. F. Czyżewski, P. Hrycenko, Lublin 2003, s. 17–20.

obywateli o orientacji prorosyjskiej i Rosjan zamieszkujących Ukrainę, którzy widzą w nich zamach na dwujęzyczność obwodów wschodnich i południowych oraz na prawa mniejszości rosyjskiej. Domagają się oni uznania języka rosyjskiego za drugi oficjalny język na Ukrainie, twierdząc, że jest on równoprawny z ukraińskim. Równoprawność kulturowa, o ile istnieje, jest podyktowana w krajach byłego ZSRR wieloletnią imperialistyczną polityką władz, stąd nie może być argumentem w tym sporze. L. Kuczma, aby przekonać do siebie rosyjskojęzyczny elektorat wschodnich i południowych obwodów, w kampanii prezydenckiej w 1994 r. obiecywał nadanie językowi rosyjskiemu statusu oficjalnego. Wydarzenie to może stanowić pewnego rodzaju cezurę czasową, jaka oddziela okres względnego odrodzenia języka ukraińskiego w pierwszych latach niezależności od czasów jego regresu, jakie nastąpiły później. Jaskrawym przykładem takiego stanu rzeczy stała się dominacja języka rosyjskiego w informacyjno-kulturowej przestrzeni Ukrainy¹².

Ustawa¹³, która zobowiązuje nadawców telewizyjnych do nadawania nie mniej niż 75% programów w języku ukraińskim, praktycznie nigdy nie weszła w życie. Co prawda raporty rządowe cytowane w *Językowym bilansie Ukrainy*¹⁴ wskazują, że blisko 75% produkcji telewizyjnej realizowana jest w języku ukraińskim, jednak jak zauważają autorzy *Bilansu*, są to produkcje rosyjskojęzyczne, opatrzone jedynie ukraińskimi napisami. Uznając takie programy za rosyjskojęzyczne, autorzy wskazują, że w listopadzie 2006 r., na sześciu ogólnokrajowych kanałach telewizyjnych, w najlepszym czasie antenowym, programy ukraińskojęzyczne stanowiły jedynie 48,2%. Podkreślają także, że większość najpopularniejszych programów telewizyjnych jest emitowana w języku rosyjskim¹⁵. Aż do czasu pomarańczowej rewolucji, większość stacji telewizyjnych na Ukrainie była rosyjskojęzyczna, wyjątkiem były UT-1, Studio 1+1 oraz Kanał 5. Ukraiński kanał telewizyjny ICTV, który do 2000 r. był ukraińskojęzyczny, pod wpływem zmiany właściciela stał się rosyjskojęzyczny. Ukraińskojęzyczne były kanały państwowe, ale stanowiły jedynie około 4% rynku telewizyjnego na Ukrainie. Większość widzów kanałów telewizyjnych to ludzie młodzi, którzy mają więcej niż ich pracujący rodzice wolnego czasu na konsumowanie kultury masowej. Stąd wynika duże niebezpieczeństwo dla pozycji języka ukraińskiego, ponieważ może zostać zachwiany przekaz międzypokoleniowy tradycji językowych na Ukrainie. Stać się może tak dlatego, że nauczanie języka ukraińskiego w szkole nie może konkurować z kulturą masową, która zmusza niejako młodych ludzi do rosyjskojęzyczności. Większość kanałów telewizyjnych i radiowych

¹² Л. Масенко, *Мова і суспільство...*, s. 121–124.

¹³ *Про телебачення та радіомовлення*.

¹⁴ *Мовний баланс України*, <http://uabooks.info/ua/book_market/analytics/?pid=2386&print>.

¹⁵ *Ibidem*.

przeznaczonych dla młodzieży była rosyjskojęzyczna, co stanowiło dla młodych ludzi wzór relacji językowych. Od czasu pomarańczowej rewolucji sytuacja diametralnie się zmienia. Za milowy krok, świadczący o zmianie sytuacji językowej na rynku telewizyjnym, można uznać wejście na rynek ukraiński w 2006 r. międzynarodowego, w całości ukraińskojęzycznego, kanału muzycznego MTV.

Kolejnym problemem jest zły stan języka ukraińskiego, uwidaczniający się w stanie rynku wydawniczego i w prasie. Z analizy raportu *Narodowa książka: stan obecny, jego przyczyny i perspektywa. Przegląd analityczny*, podsumowującego rynek wydawniczy 1999 r., wynika, że 90–92% rynku wydawniczego na Ukrainie stanowi tania książka rosyjska. Rocznie wwożonych na Ukrainę jest prawie 50 milionów książek rosyjskich, z czego 40 mln nielegalnie. Dopóki władze ukraińskie nie zdecydują się uchwalić ustawy, na jaką zdecydowała się Federacja Rosyjska, która w celu propagowania rosyjskiej książki zwolniła działalność wydawniczą z podatków, książka ukraińska nie stanie się towarem konkurencyjnym, nie dotrze do szerszej rzeszy czytelników. Z podobnymi problemami boryka się także rynek czasopism, na którym liczba dzienników wydawanych na Ukrainie po ukraińsku spadła z 68% w 1990 r. do 39,6% w 1998 r., a liczba periodyków – z 90,4% do 11,5%¹⁶. Dzisiaj dodatkowo coraz większa liczba popularnych czasopism rosyjskich przenoszona jest na grunt ukraiński w postaci rosyjskojęzycznej. Przykładem takiego działania jest concern wydawniczy Independent Media, z siedzibą w Moskwie, który wprowadził na ukraiński rynek prasowy m.in. takie magazyny, jak „Cosmopolitan” czy „Men’s Health” w wersji rosyjskojęzycznej.

Można stąd wysnuć wniosek, że polityka rządowa, mająca na celu ochronę i rozwój języka ukraińskiego, odniosła pozytywne skutki jedynie w tych dziedzinach, które są finansowane z budżetu państwa, a poniosła porażkę w dziedzinach kontrolowanych przez wolny rynek. Edukacja państwowa zapewnia rozwój języka ukraińskiego w pierwszym okresie życia młodych ludzi, co oczywiście ma niezaprzeczalnie wielkie znaczenie w podtrzymywaniu pozycji języka ukraińskiego. Według autorów *Językowego bilansu Ukrainy*: „Dla znacznej części dzieci szkoła jest jedynym miejscem, gdzie mogą one chociażby częściowo przebywać w ukraińskojęzycznym środowisku i mają możliwość praktykowania języka ukraińskiego”¹⁷. Jednakże państwo powinno zadbać także o podniesienie statusu języka ukraińskiego w mas-mediach, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że istnieją odpowiednie wytyczne ustawowe, które należy jedynie zacząć egzekwować.

Pomimo zdecydowanej ekspansji języka ukraińskiego, widocznej w ostatnich latach głównie w sferach administracji i oświaty, język rosyjski nadal zajmuje niezachwianą pozycję w centralnych, wschodnich i południowych obwo-

¹⁶ M. Riabczuk, op. cit., s. 84.

¹⁷ *Мовний баланс України...*

dach jako język codziennego użytku ich mieszkańców. Stanowi to pewnego rodzaju niebezpieczeństwo dla przyszłości języka ukraińskiego ze względu na to, że to właśnie język codziennego użytku, szczególnie ten związany ze sferą życia rodzinnego, jest podstawą funkcjonowania i rozwoju świadomości językowej. Co więcej, na zmianę tej sytuacji władze ukraińskie nie mogą mieć żadnego wpływu, ponieważ jest to część sfery prywatności obywateli, w którą demokratyczne państwo nie może ingerować.

Władze rosyjskie pragną zachowania łączności kulturowej z Rosjanami zamieszkującymi Ukrainę, są zainteresowane co najmniej dwujęzycznością mieszkańców tego kraju. Uprzywilejowana pozycja kulturalna i polityczna Rosjan dawałaby bowiem możliwość Federacji Rosyjskiej ingerowania w wewnętrzne sprawy Ukrainy. O odradzeniu się imperialistycznych ambicji Rosji może świadczyć chociażby dekret B. Jelcyna o „Ochronie obywateli Rosji za granicą”. Został on odrzucony przez państwa byłego ZSRR i uznany za godzący w ich suwerenność¹⁸.

Nie można jednak łączyć Rosjan zamieszkujących Ukrainę z polityką władz Federacji Rosyjskiej. Sondaż opinii publicznej wskazuje na bardzo pozytywne nastawienie Rosjan zamieszkujących Ukrainę do Ukrainy i języka ukraińskiego. Prawie wszyscy Rosjanie we Lwowie i Kijowie (odpowiednio: 96% i 92%) uważają, że ich dzieci powinny władać płynnie językiem ukraińskim¹⁹.

Wzajemne relacje językowe między Rosjanami i Ukraińcami przybierają często bardzo złożoną formę²⁰. Podczas gdy języki ukraiński i rosyjski konkurują ze sobą w pełnieniu roli języka literackiego, funkcję języka komunikacji potocznej w pewnym stopniu pełni surżyk. Termin „surżyk” został zapożyczony z leksyki wiejskiej, gdzie oznaczał mieszanekę dwóch zbóż. Dzisiaj używa się go na oznaczenie języka „nieczystego”; elementów dwóch lub kilku języków związanych sztucznie, bez przestrzegania norm języka literackiego²¹. Surżyk nie został uwzględniony w spisie ludności z 2001 r., nie jest objęty żadną statystyką, ponieważ w żadnym z przeprowadzanych badań nie ma możliwości wyboru surżyka jako języka codziennego. Surżyk uznaje się za charakterystyczne zjawisko dla grup wyalienowanych, sprzeciwiających się ogólnie obowiązującym normom i społecznym konwencjom, np. grup młodzieżowych, półświatka²². Jednak taka charakterystyka tego fenomenu językowego nie odzwierciedla w pełni sze-

¹⁸ W. Bałuk, *Grupy etniczne Ukrainy w procesie przemian ustrojowych*, [w:] *Z badań nad problematyką narodowościową państw Europy Środkowej i Wschodniej*, pod red. J. Albina, J. M. Kupczaka, Wrocław 1998, s. 102–103.

¹⁹ M. Riabczuk, op. cit., s. 82–83.

²⁰ Л. Масенко, *Мовна поведінка особистості...*

²¹ Л. Масенко, *Мова і суспільство...*, s. 104–110.

²² M. S. Filer, *Surzhyk: The Rules of Engagement*, [w:] *Cultures and Nations of Central and Eastern Europe. Essays in Honor of Roman Szporluk*, ed. Z. Gitelman, L. Hajda, J. P. Himka, R. Solchanyk, Massachusetts 2000, s. 113–116.

rokowego występowania surżyka oraz jego znaczenia jako środka komunikacji różnych warstw społecznych. O. Serbeńska, jedna z pierwszych badaczek surżyka, upatruje w tej odmianie języka zdegradowaną pod naciskiem rusyfikacji formę języka ukraińskiego, podkreślając psychologiczny aspekt jego negatywnego wpływu na tożsamość Ukraińców: surżyk wiąże z ubogim duchowym światem człowieka, który jest rozdarty pomiędzy tym, co tradycyjne, rodzinne, swojskie, a tym, co nowe i obce. Jako że język, według Serbeńskiej, kształtuje nasze myślenie i wpływa na naszą tożsamość, surżyk stanowi zagrożenie dla współczesnych Ukraińców, bo jest zdegenerowaną formą języka ukraińskiego²³.

Na specyficzną sytuację języka ukraińskiego wpływa też pewnego rodzaju konformizm samych Ukraińców. Ulegają oni swoim rosyjskojęzycznym partnerom w kontaktach międzyjęzycznych. Wskazują na to badania, na które powołuje się Masenko, przeprowadzone na kijowskiej młodzieży, z których wynika, że 83,2% respondentów Ukraińców na pytania zadawane po ukraińsku odpowiadało też po ukraińsku, zaś na pytania zadawane po rosyjsku 90,6% respondentów Ukraińców przechodziło na rosyjski. Z kolei Rosjanie odpowiadali po rosyjsku bez względu na to, czy zwracano się do nich po rosyjsku, czy po ukraińsku (odpowiednio: 98,2% i 95,3%)²⁴.

Ciekawym zagadnieniem, poruszonym przez Masenkę, jest podział sfer użytkowania języków rosyjskiego i ukraińskiego nie jedynie ze względu na położenie geograficzne grup społecznych, o czym była już mowa wyżej, ale z uwagi na rolę społeczną, jaką dane grupy pełnią w życiu społecznym. Masenko dowodzi, że język ukraiński, widziany z takiej perspektywy, może przyjmować rolę języka elitarnego, co wyraża się poprzez uznanie go za język oficjalny, narodowy. W języku ukraińskim tworzona jest elitarna kultura, jest on językiem wykładowym na wyższych uczelniach, a jego znajomość świadczy o przynależności do wyższej warstwy społecznej. Językowi rosyjskiemu pozostaje funkcja komunikacyjna w sferach życia społecznego, związanych z techniką, drobnym przemysłem i biznesem. Zdaniem Masenki, w rezultacie tego zjawiska „język ukraiński staje się językiem duchowej i narodotwórczej elity, a rosyjski – językiem proletariatu, szerokich mas, nizin społecznych i drobnego handlu”²⁵.

W niniejszym artykule została zakreślona problematyka dotycząca sytuacji języka ukraińskiego na Ukrainie – w ujęciu współczesnych ukraińskich językoznawców. Czy uznamy za pewnik twierdzenie, że sytuacja ta kształtowana jest przez opozycję dwóch języków – ukraińskiego i rosyjskiego, czy też nie, niezaprzeczalnym faktem jest współistnienie na terenie Ukrainy konkurencji dwóch języków literackich i ich walka o wpływy. Nie należy jednak przesadzać i twierdzić,

²³ *Антисуржик*, ред. Сербенська О., Львів 2004, с. 50–57.

²⁴ Л. Масенко, *Мовна поведінка особистості...*

²⁵ Л. Масенко, *Мова і суспільство...*, s. 130.

że sytuacja ta stanowi dziś zagrożenie dla suwerenności państwa ukraińskiego bądź że zmierza do wyrugowania kulturowego Ukraińców. Można prognozować, że z biegiem lat ustabilizuje się i wyklaruje. Niewątpliwie zadaniem państwa jest ochrona języka ukraińskiego przy jednoczesnym zachowaniu praw mniejszości narodowych w zakresie posługiwania się własnym językiem ojczystym.

The Ukrainian language within the challenges of the contemporary sociopolitical situation in Ukraine

The article is considering condition of Ukrainian language in contemporary sociopolitical situation in Ukraine. This problem is presently one of the biggest importance, especially if we realize that Ukraine is so much culturally and nationalistically diversified country. For over 130 nationalities living in Ukraine only Polish people adopts Ukrainian language as its mother tongue. The rest prefers Russian. Russian language is also dominant in media and mass culture and with its visibility and popularity, especially at certain territories makes at present a big political issue. For that reason State's authorities must act to promote usage of Ukrainian language and to prevent ideas of adopting Russian language as an second official language in the country as legal bilingual nature of the country would cause death of the Ukrainian language. Ukrainian language is then introduced as the only language allowed in the official, public sphere, as well as in education, and theoretically also in media. The later is not yet enforced in reality. The legal superiority of the Ukrainian language is not able to constrain people to speak the language they desire, so Russian is still strong as a daily language of the huge masses of Ukrainians, rooting them out of their identity and national culture.